

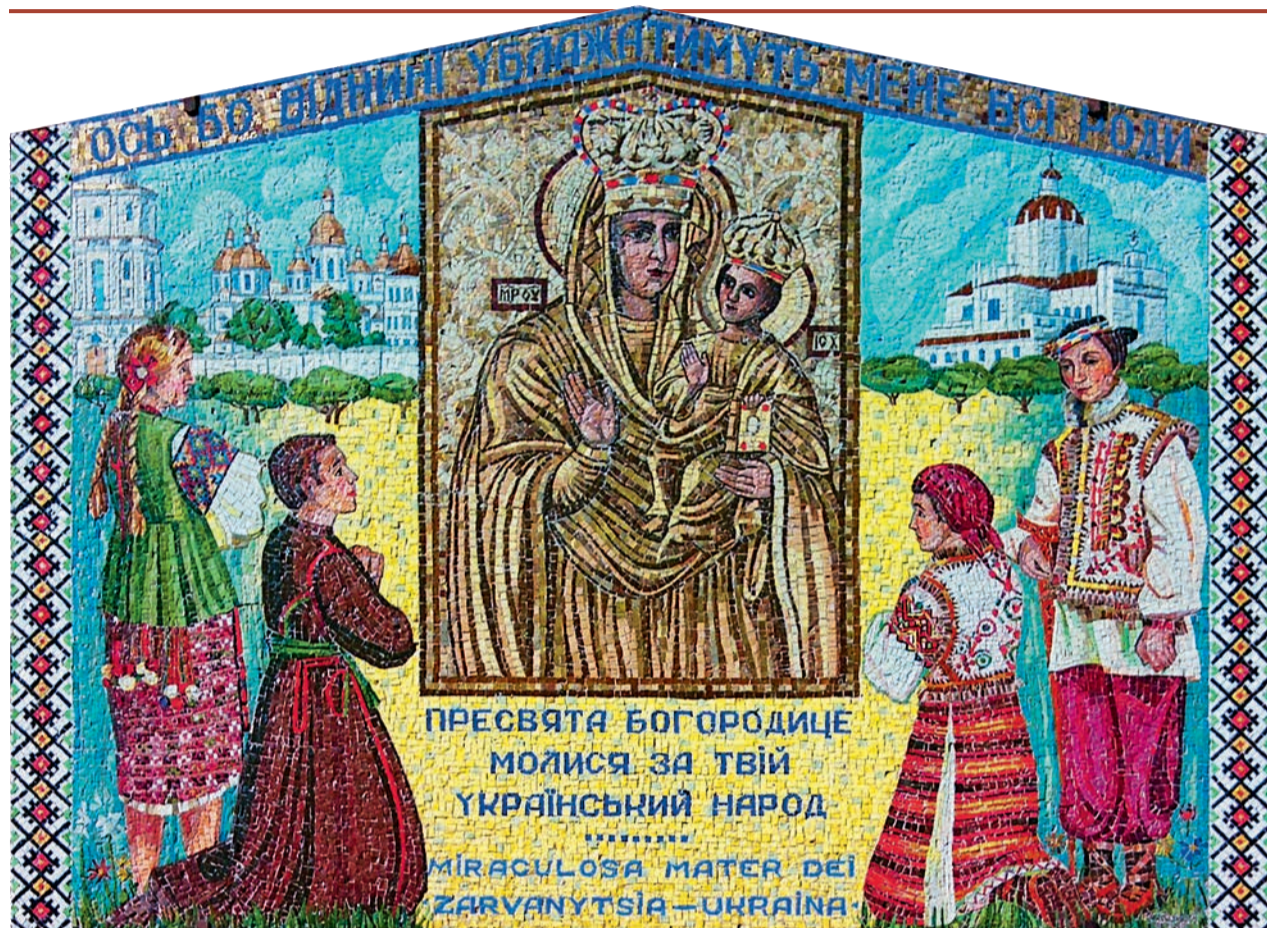
ХРИСТІЯНСЬКИЙ ГОЛОС

УКРАЇНСЬКА ЦЕРКОВНА ГАЗЕТА • UKRAINISCHE KIRCHENZEITUNG

РІК ВИДАННЯ • JAHRGANG 71

БЕРЕЗЕНЬ • MARZ 2019 • Nr. 5 (3009)

ЦІНА • PREIS • 1,50 EURO

Мозаїка біля храму Благовіщення в Назареті, на ній – копія ікони Божої Матері Зарваницької та напис з проханням про молитву за український народ

XI

БЛАГОВІЩЕННЯ

(Це подія, в якій Архангел Гавриїл сповістив Марії добру новину про те, що вона народить Сина Божого)

Це відбулося на Землі, це для нас принципове й дуже важливе, що саме ця подія відбулася на Землі. Бог в своїй великій любові захотів стати людиною. Дивіться, є велика кількість різних систем, коли поглянути на фотографію космосу, наша Земля там як маленька крапочка, тих планет є не сотні тисяч, але мільйони, і саме на нашій Землі відбулося оце Благовіщення: Бог стає людиною, Бог приходять до людства.

Так, Бог приходять в конкретному місці, приходять в конкретній історичній епосі, в конкретному народі, але приходять до нас, людей. Дуже важливо, щоб про це пам'ятати. Так, ми можемо досить докладно прочитати про Благовіщення Ісуса Христа та як це сталося, можемо бути

в цьому місці коли приїжджаємо до Святої Землі, але маємо завжди пам'ятати, що ця подія, яка сталася достатньо давно, вона має пряме відношення до нас. Бо Бог воплотився за для спасіння кожного з нас. Тому це є празник, який починає еру історії спасіння людини.

Якщо не було б Благовіщення... Уявіть собі, що Богородиця сказала – образно кажучи – «ні» Гавриїлу, «ми такого не можемо допустити»... Тоді нічого іншого не відбулося б в історії спасіння. Саме від її «так», від цього свята, від цієї події, всі інші свята набирають свого логічного сенсу.

БЛАГОВІЩЕННЯ – ПЕРШИЙ АКТ ВТІЛЕННЯ БОГА

«Так» Богородиці дає акт зачаття. Ми, в нашій свідомості, народження дитини святкуємо тоді, коли вона народжується з лона матері, але початок життя дитини, плоду вже є в лоні матері. То є надзвичайно важливий аспект, що буде завжди свідчити, стояти на сторожі, без будь-яких компромісів: Церква стоятиме на позиції, що в лоні матері з самого почат-

ку уже є дитина, це вже є особа, це вже є людина. Коли ми говоримо про особу Ісуса Христа – так, в той момент, в момент Благовіщення, це був Бог, який зачався як людина.

БЛАГОВІЩЕННЯ В РІЗНИХ ЦЕРКВАХ

Фундаментальних чи догматичних принципів розходжень саме в святкуванні Благовіщення ні в Східній, ні в Західній Церкві немає. Майже всі свята починалися на Сході, лише пізніше це свято переходить на Захід і там його починають відзначати. Звичайно, свято Благовіщення має свою тісну прив'язку до Різдва, бо завжди це 9 місяців.

Наш народ був свідомий важливості цього свята, бо після свята Успіння, це друге Богородичне свято, яке найбільше було шановане і багато храмів було названо в його честь.

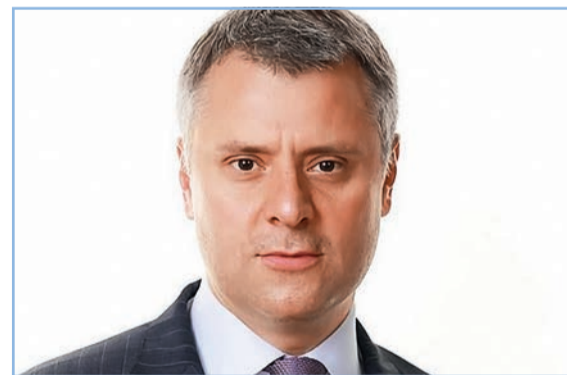
Підготовлено на основі інтерв'ю Руслани Ткаченко («Живе телебачення») з владикою Венедиктом, головою Патріаршої літургійної комісії УГКЦ, нині правлячим архиєреєм єпархії Святого Миколая з осідком у Чикаго

«Не дати військовому втомитись любити» – це заголовок розмови Ольги Перехрест з о. Андрієм Зелінським, який набув чималого досвіду спілкування з вояками під час своїх численних поїздок на фронт. Звання Народний герой України о. Андрій отримав 4.06.2015 року. С-на: Роман Ніколаєв. [Стор. 3](#)

31 березня в Україні відбудуться доленосні вибори президента України. Про ситуацію, що склалася напередодні розмірковують Мирослав Маринович ([5 стор.](#)); Віталій Портников ([6 стор.](#)) та Айдер Муждабаєв ([7 стор.](#)). С-на: Сергій Чузавков, AP

Компанія «Нафтогаз України» у міжнародних судах вже двічі перемагала у бою з російським, ще нещодавно здавалося, всесильним «Газпромом». Чекаємо ще остаточного рішення у третій справі – про втрачені «Нафтогазом» активи в Криму. Другий виграшний процес був про занижені російською стороною тарифи на транзит газу територією України. [На 8 сторінці](#) Юрій Вітренко, головний автор тих перемог, пише про те, з якими думками команда «Нафтогазу» чекала у Києві рішення суду у Стокгольмі

З Катехизму УГКЦ

Господь Бог обрав Діву Марію з Назарету та через архангела Гавриїла звістив їй, що вона стане матір'ю Сина Божого: «Ось ти зачнеш у лоні, й вродиш сина, й даси йому ім'я Ісус. Він буде великий і Сином Всевишнього назветься» (Лк. 1, 31). Висловивши свою згоду: «Ось я Господня слугиня:

нехай зі мною станеться по твоєму слову!» (Лк. 1, 38), – Марія дарує себе Богові, а Дух Святий сходить на неї й сила Всевишнього її отінює (пор. Лк. 1, 35). «Ми сповідуємо Пресвяту Діву Богородицю, і це тому, що воплотилася і став чоловіком Бог-Логос». (184)

ПАПА: ВЕЛИКИЙ ПІСТ ЯК ЧАС БОРОТЬБИ З ЛИЦЕМІРСТВОМ

«Формальне є вираженням реального», але вони повинні «прямувати пліч-о-пліч», бо в іншому випадку житимемо лише зовнішнім, без істини в серці. Думками про те поділився Папа Франциск, проповідуючи 8 березня під час ранкової Служби Божої в каплиці «Дому святої Марти». Відправною точкою цих роздумів став прочитаний під час богослуження уривок з Книги пророка Ісаї.

ПРАВЕДНІСТЬ І ЛИЦЕМІРСТВО

На початку Великого Посту Церква нагадує про те, що християнське покаєння повинно відбуватися без показності назовні: слід бути щедрим з потребуючим, не трублячи перед собою, звертатися до Отця в тайні, не шукати похвали від інших. У цьому контексті проповідник послався на Ісусову притчу про митаря та фарисея, зауваживши, що й сьогодні християнин може вважати себе

В середу, 13 березня 2013 року, дотеперішнього архієпископа Буенос-Айресу кардинала Хорхе Маріо Берґольйо обрано Єпископом Риму. Протягом шести років служіння на Петровому престолі Папа Франциск виголосив 1000 проповідей, між якими – понад 670 проповідей виголошених експромтом під час ранкової Святої Меси в «Домі святої Марти». Під час різних зустрічей Святіший Отець виголосив 1200 прилюдних промов. (Із статті о. Тимотея Т. Коцура «Шість років понтифікату Папи Франциска в цифрах». С-на: Vatican Media)

«праведним» лише через те, що належить до певної організації, щонеділі ходить до церкви і «не є таким, як оті бідолахи, що нічого не розуміють».

«Мова йде про тих, які шукають лише зовнішньо-

го, й ніколи не признають себе грішниками. Коли такому скажеш: "Ти також є грішником", – він відповість: "Так, всі ми маємо гріхи", – і вважаючи все відносним, і далі вдає праведника. Вони з'являються

на людях з обличчям, як на образочку. Але все це лише зовнішнє», – зазначив Святіший Отець, підкреслюючи, що коли існує «відмінність між дійсністю та зовнішністю», Господь називає таких людей лицемірами.

БЛАГОДАТЬ ПОСЛІДОВНОСТІ

За словами Папи, спокуса лицемірства притаманна кожному, а тому період приготування до Пасхи є нагодою розпізнати ознаки власної непослідовності, зірвати маски, за якими намагаємося приховувати дійсність. Як приклад він навів тих, які, можливо, називають себе добрими християнами, щонеділі ходять на Святу Месу, але не поводяться чесно зі своїми працівниками, експлуатуючи їх. З цього випливає заклик «наново відкрити красу простоти», реальності, яка повинна бути поєднаною із зовнішністю.

«Просімо у Господа благодаті бути послідовними, не бути марнославними, не вдавати із себе гідніших від того, якими ми є. Просімо цієї благодаті протягом цього Великого Посту: послідовності між формальним і дійсним, між реальністю та зовнішністю», – заохотив Святіший Отець.

о. Тимотей Т. Коцур,
ЧСВВ.
Подано за Радіо Ватикан

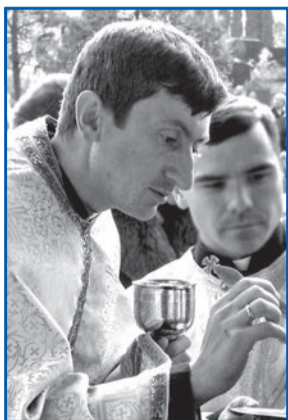
Сповідь ніколи не принижує людину

Багато людей вважають, що покаяться достатньо перед Господом у приватній молитві без, як вони кажуть, посередників. Яка роль священника у цьому Таїнстві?

Отець Іван Січкарик: Коли нема священника, людина може визнати свої гріхи перед Богом і попросити в Нього прощення, але сама з себе зняти провину людина не може. Бог так встановив, що ми одні від одних залежні. У Святому Письмі Бог подав певну ієрархію священнослужителів, їхню певну місію, певну службу через яку вони прославляють Бога, служать Йому, приносять жертви. Бог настановив священника, єпископа особою, яка має уряд. У сповіді він, насамперед, є лікарем, він людину лікує, але оздоровлює не він сам, але Господь, Божа благодать сходить на людину і тому, за звичайних обставин, коли є священники, коли відкриті храми, людина повинна приступити до Таїнства Покаєння. Вона не лише визнає свої гріхи, а й отримує пораду, певні настанови, покаяння, розгрішення. Зі сторони краще видно власні немочі. Зі свого священничого досвіду знаю, що багато людей не бачать своїх немочів, їм треба допомогти. Тобто, людина сама себе не може вилікувати остаточно.

В Першому посланні до Коринтян 12-та глава у віршах 12–27 говориться про Церкву Христову як про тіло, в якому є різні органи: рука, нога, голова, око і т.д. В людському організмі не може сказати рука, що мені не потрібна голова, чи навпаки. Також і в Церкві, яка є тілом Христа – кожен має свою місію, і тому кожен має прийняти цю місію, а інший з тої місії має користати. Щодо єпископів, священників і їхню місію проповідувати Боже Слово та уділяти Святі Таїнства читаємо той випадок, коли воскреслий Христос прийшов до апостолів і сказав: «Мир вам! Як Мене послав Отець, так Я посилаю вас». Це промовивши, дихнув на них і сказав: «Прийміть Духа Святого! Кому відпустите гріхи – відпустяться їм, кому ж затримаєте – затримаються» (Івана 20,21–23). Апостоли і їхні наступники отримали цей дар не за власні заслуги, а як уряд, щоб його сповняти через натхнення Святого Духа.

Фрагмент інтерв'ю Оксани Небесної з отцем-доктором Іваном Січкариком. Подано за: «Файне місто Тернопіль»

ЗУСТРІЧ ГЛАВ ПЦУ Й УГКЦ

Предстоятелі ПЦУ митрополит Епіфаній та УГКЦ – верховний архієпископ Святослав провели 7 березня зустріч, під час якої «підтвердили необхідність для обох сторін мати порозуміння і співпрацю, адже це слугує суспільному порозумінню та єдності українського народу». Про зустріч розповіла прес-служба ПЦУ (УПЦ).

Зазначається, що сторони особисто обмінялися міркуваннями щодо низки питань, які стосуються двох Церков і впливають на їхні взаємовідносини. Раніше з цього приводу відбулося листування, зокрема на адресу Блаженнішого Святослава було надіслано листи від предстоятеля Помісної Церкви та від Священного синоду ПЦУ.

«Завдяки зусиллям наших попередників було багато зроблено для того, щоби загоїти рани минулого», – вважає Блаженніший Епіфаній. Він зазначив, що від самого початку свого служіння як предстоятеля Помісної Церкви «неодноразово підкреслював необхідність діалогу двох Церков, продовження тієї співпраці, яка вже існує».

«Позиція Помісної УПЦ полягає в тому, що слід надалі підтримувати та розвивати добрі відносини з Українською Греко-Католицькою Церквою та з Католицькою Церквою в цілому, бажаючи співпрацювати у різних сферах, де це є можливим, одночасно дотримуючись православного віровчення та у

згоді з іншими Помісними Православними Церквами.

І у віровчительних, і в історичних питаннях кожна зі сторін має власний погляд, у одних близький, в інших – протилежний. Помилкою було би як переоцінювати такі розбіжності, так і недооцінювати їх. Саме тому потрібен подальший діалог – очевидно тривалий, часом складний та болючий», – ідеться в повідомленні ПЦУ.

«Ми відкриті до такого діалогу, бажаємо, щоби він відбувався конструктивно та плідно, з урахуванням усіх внутрішніх та зовнішніх викликів для його учасників», – зазначив позицію Помісної Церкви митрополит Епіфаній.

У повідомленні підкреслюється, що очільники Церков «взяли до відома повідомлення від Міністерства культури України, що з 18 березня цього року Собор Святої Софії у Києві буде закритий на тривалу реставрацію». Як відомо, раніше владика Святослав заявляв про намір УГКЦ провести там богослужіння, але проти цього виступав патріарх-старець УПЦ Філарет.

«Новинарня»

ХТ

НЕ ДАТИ ВІЙСЬКОВОМУ ВТОМИТИСЬ ЛЮБИТИ

Влітку 2014 року отець Андрій Зелінський став першим військовим капеланом при штабі АТО у Слов'янську. До цього він був військовим капеланом у львівській Академії сухопутних військ. Але навіть 10 років досвіду роботи з військовими не могли підготувати священника до того, що відбувається на справжній війні. ZAXID.NET поспілкувався з отцем Зелінським про те, чи є місце духовності та любові на війні.

► Як ви стали капеланом української армії?

о. А. Зелінський: Свою діяльність як військовий капелан я розпочав ще десять років тому у львівській

Академії сухопутних військ. Вперше я поїхав у зону бойових дій в червні 2014 р. Складно було прийняти рішення: не існувало прецедентів.

Продовження на 4 стор. ▼

НОВИЙ ДУШПАСТІРСЬКИЙ ОСЕРЕДОК В НІМЕЧЧИНІ

У місті Вольфсбург в Нижній Саксонії для добра вірних УГКЦ заснований новий душпастирський осередок. З благословення владика Петра Крика, Апостольського екзарха в Німеччині та країнах Скандинавії, та завдяки співпраці з Католицькою Церквою у Німеччині, отець-декан Роман Максимців заснував громаду Святого Бенедикта, яка покликає надати душпастирський супровід вірним УГКЦ. Перше Богослужіння відбулося 10 березня.

Душпастирство передбачає навчання катехизи для дітей та молоді, згуртування людей у передаванні віри. «Духовним покровителем громади обрано святого Бенедикта, який жив у час ще не поділеної Церкви (480–547). Одним із основних правил святого було: "Єдиному Богу прагну сподобатися". Святий Бенедикт буде нам добрим взірцем духовного життя – молитви і праці (ora et labora)», – сказав у коментарі о. Роман. Ікону святого Бенедикта для парафії написав німецький іконописець Буркгард Кляйн. (Ді УГКЦ)

АВСТРІЯ ОГЛОСИЛА 2019-ий РОКОМ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ

Мета цієї ініціативи сприяти міжкультурному діалогу та популяризувати Україну в Австрії. Аналогічні заходи присвячені австрійській культурі Україна проведе у себе. Двосторонній рік культури пов'яже минуле, сьогодення та майбутнє у трьох напрямках: «Історія Центральної та Східної Європи», «Література, музика та сучасне мистецтво», «Творчість та інновації». Спеціально з цієї нагоди розпочав роботу веб-сайт <http://austriaukraine2019.com>. Також організатори лишають можливість долучитися тим, хто має бажання до організації релевантних заходів в Україні та Австрії. Для цього слід заповнити формуляр, організатори розглянуть заявку та повідомлять про своє рішення. (ЛітАкцент)

КАРДИНАЛА ПЕЛЛА ЗАСУДЖЕНО ДО ТЮРЕМНОГО ТЕРМІНУ

Суд в Мельбурні (Австралія) засудив до шести років в'язниці 77-річного кардинала Джорджа Пелла, котрого визнали винним в сексуальному насильстві над неповнолітніми. У судовому вердикті наголошено, що кардинал зловжив владою і виявив «вражаючу зверхність». Кардинал свою провину категорично заперечує, стверджуючи, що звинувачення є виплодом фантазії позивачів. В червні очікують засідання апеляційного суду. Пелл став найвищогопоставленим католицьким священником, котрого визнали винним у сексуальному насильстві. З 2014 року він був скарбником Ватикану і радником Папи Римського Франциска, через що його називали третьою за впливовістю особою в Церкві. В середині грудня 2018 року Папа Франциск вигнав трьох кардиналів зі свого неформального кабінету. Двоє з них, в тому числі Джордж Пелл, були фігурантами сексуального скандалу. (Збруч)

США БУДУТЬ ШУКАТИ ГРОШЕЙ ПУТІНА

Нижня палата Конгресу США – Палата представників – підтримала пакет законопроектів, направлених проти російського уряду та президента РФ В. Путіна особисто. Один із проектів закону вимагає від директора Національної розвідки США підготувати доповідь для Конгресу щодо активів Путіна. Ця доповідь має бути підготовлена не пізніше, ніж за півроку. Ще один законопроект забороняє американській адміністрації визнавати Крим російським. За даними Bloomberg, санкції Заходу коштували Росії 6% ВВП. (Громадське)

ПЕРЕМОГА НАСТОЯТЕЛЯ УНІВСЬКОЇ ЛАВРИ МАКАРІЯ ДУТКИ

Троє представників Львівщини: Макарій Дутка, Роман Батрин і Владислав Ксенз здобули «золото» на чемпіонаті світу з пауерліфтингу [підймання штанги]. Міжнародні змагання відбувалися в Києві під егідою GPF. Серед чемпіонів – настоятель Свято-Успенської Лаври ієромонах Макарій Дутка. У «залізного спорту» він вже близько семи років. Кажє, помітив, що під час посту демонструє вищі результати. І додає: «Хочу також перекопатися в цьому під час посту 2019 року, коли я не буду вживати зовсім м'ясних і молочних продуктів. Я вірю, що до Пасхи в мене ще будуть непогані результати». На Кубку світу ієромонах зумів підняти у жимі лежачи 145 кілограмів. Це на десять кілограмів менше, ніж о. Макарій задумував. Однак така вага – його особистий рекорд і найкращий показник серед конкурентів. Наступна планка – звання міжнародного майстра спорту. (Західне бюро «Живого ТБ»)

САНКЦІЇ ЧЕРЕЗ НАПАД НА УКРАЇНСЬКІ СУДНА

У Канаді оголосили про включення до нового санкційного списку 114 фізичних та 15 юридичних осіб. Відповідний крок уряд країни ухвалив у відповідь на російську агресію та захоплення українських суден і моряків у листопаді 2018 року. Це найбільший пакет санкцій канадського уряду від початку агресії Росії. Відповідне рішення офіційна Оттава синхронізувала з ЄС та США, однак канадський санкційний перелік значно ширший за аналогічні списки, раніше оприлюднені у США та ЄС. До санкційного переліку потрапили впливові російські чиновники, бізнесмени, а також стратегічні підприємства РФ – зокрема, авіа-виробники «Сухой», «Туполев», «Об'єднана авіабудівна корпорація». Обмеження, запроваджені Оттавою, передбачають замороження активів та заборону для канадців будь-якої діяльності із вказаними особами. (5 Канал)

НЕ ДАТИ ВІЙСЬКОВОМУ ВТОМИТИСЬ ЛЮБИТИ

Я багато знав про психологію військових, про їхні стосунки, про те, з чого складається внутрішній світ людини у військовому однострої, але ніколи не був на війні. Це дуже духовний досвід, коли ти не знаєш, що буде, але відчуваєш, що маєш бути там.

Для того, щоб служити як капелан у зоні проведення АТО, треба було пройти офіційні процедури. Департамент патріаршої курії, який займається задоволенням духовних потреб військовослужбовців, звертався з цим до Генерального штабу. Я став першим капеланом при штабі АТО під Слов'янськом. Згодом був в Краматорську, потім були Піски, Дебальцеве, Маріуполь та чимало інших місць уздовж майже всієї лінії розмежування. Одна справа – просто спілкуватися з військовими чи прийти із волонтерською допомогою. А їхати в зону АТО на тривалий період часу – це геть інше.

► Скільки часу ви провели в АТО?

о. А. Зелінський: Важко порахувати, бо це було розтягнуто в часі: виїзди на місяць – і потім повернення. В одному з текстів, який увійшов до збірки [отця Зелінського] «Соняхи», говориться про те, що можна повернутись до Києва, але не можна повертатись з фронту. Коли я залишаю зону бойових дій, то відвідую військові шпитали, займаюся волонтерською допомогою, інформаційним забезпеченням.

► Як взагалі військові ставляться до присутності священника поруч?

о. А. Зелінський: Коли я починав капеланське служіння у зоні АТО, ще доводилось пояснювати, хто такі військові капелани. Сьогодні там уже працює багато капеланів. Військові переважно звертаються з конкретними питаннями чи проханнями. Проте, найчастіше, як я вважаю, це – пошук змісту. Людина намагається ширше зрозуміти, що з нею відбувається, зокрема в контексті хаосу війни. Ці питання дуже прості, зокрема коли мова йде про початок війни – тоді було важко зрозуміти, що відбувається. Військові питали про те, чому ми тут і що з нами діється. Згодом почалися питання більш духовного плану: хтось просив навчити молитись, хтось просив про сповідь.

Важливість присутності військового капелана

у зоні бойових дій полягає в «очищенні» мотивації військових. Також капелан допомагає вербалізувати те, що людина вже відчуває, але не може дібрати слів, щоб це описати. Одного разу під Маріуполем військовий – старшого віку, родом з Донеччини – сказав мені: «Ви дуже правильно сказали: вони тут тому, що ненавидять. Ми тут тому, що любимо. Нарешті я все зрозумів».

► До вас звертаються лише

українського суспільства, відповідно, там є люди з різними поглядами. Проте війна – це простір, де людина радикально переосмислює життєві цінності. Тому дуже велика кількість людей намагається знайти духовне пояснення тому, що відбувається. Зокрема, вони звертаються до Бога. Один молодий офіцер казав, що їхав на війну переконаним атеїстом, але коли потрапив в оточення, то вперше в житті почав молитись.

що писались протягом року у різних точках фронту. В «Соняхах» йдеться не про інформацію, а про вербалізовану емоцію. Це те, що я переживав, переосмислив там. За жанром це – духовні рефлексії.

► Ви говорите про те, що перебування на фронті робить людські стосунки справжніми. Чи можна застосувати те, що ви говорите про українських військових до тих, хто воює з іншого боку фронту?

С-на: Цензор.нет

ті військові, що вірять у Бога? Як відбувається спілкування з тими, хто не вірить?

о. А. Зелінський: Завдання капелана – бути поруч. Капелан теж воює, тільки в сфері духовній. Я завжди кажу, що капелан повинен воювати за людську гідність військовослужбовця. Людина у військовому однострої, як захисник України, не має права втратити своєї люд-

ської гідності, не має стати заручником деструктивних емоцій. Він має знати: він тут тому, що любить тих, хто залишився за його плечима. А капелан має зберегти його цілісність та людяність. Конфесійна приналежність не має значення. Не має значення і те, віруюча людина, чи ні. Завдання капелана – допомогти побачити людині її потужний духовний потенціал, аби перемога була справжньою.

” Мотивація може зробити з людини, що стоїть зі зброєю в руках, і убивцю, і захисника. Наша мотивація – це любов ”

Хоча кажуть, що не існує атеїстів в окопах, я зазвичай це спростовую. Вони є, і я їх бачив. Армія – це модель

му повсякденні, де кожен має свій статус та певне сприйняття. А там – суцільна боротьба за виживання, за життя. На війні все стає дуже автентичним, справжнім. Людські стосунки стають дуже чистими. Там військовослужбовці по-іншому відчувають свободу. І це те, що завжди залишатиметься з ними. Попри деструкцію, руйнацію і біль втрати, людина завжди хотітиме туди вернутись. Пошук духовної мотивації серед військовослужбовців став одним з мотивів, який змусив мене опублікувати тексти,

Це страх по відношенню до ілюзії. А ми захищаємо людське життя, свою сім'ю, всіх тих, кого любимо, все те, що називаємо Україною. Я дуже часто кажу, що у битві ідеологій завжди перемагає онтологія. Онтологія – це рівень буття, ідеологія – рівень інтерпретації буття. Ми захищаємо буття, ми захищаємо саме життя.

► З одного боку, християнство закликає любити свого ворога, пробачати, підставляти другу щоку тощо. Але з іншого – існує інститут військового капеланства... Як вза-

► Продовження. Початок на 3 стор.

емодіє Церква і війна?

о. А. Зелінський: Головне – це мотивація. Мотивація може зробити з людини, що стоїть зі зброєю в руках, і убивцю, і захисника. Наша мотивація – це любов. Якщо б ми просто стояли, склавши руки, та чекали коли люди, запалені ненавистю і люттю, візьмуть в руки зброю і почнуть рухатись вперед – то смерті тих, хто стоїть в нас за спиною, були б на нашій совісті. Одним з основних мотивів моєї книги є те, що тільки любов здатна на перемогу. Коли людина любить, вона стає справжньою. А коли людина любить по-справжньому, вона є нездоланною.

Таким образом для мене стали молоді українські офіцери, які на самому початку кинулись в бій, не маючи нічого, окрім свого відчуття відповідальності та обов'язку. Любов має багато різних імен: відповідальність, обов'язок, жертвовність, тощо. Саме через таку глибоку мотивацію ті українські офіцери першими прийняли на себе удар, не маючи поруч нікого. Вони першими вийшли проти потужної агресії. Епіграфом до книги є фраза: «Коли Україну огорнула непроглядна темрява, вони соняхами запалали на полях української журби». Соняхи постійно обертаються за сонцем, і настільки орієнтовані на сонце, що ніби його втілюють. Люди, які орієнтуються на добро і намагаються любити попри все, втілюють цю любов. Однією з функцій військового капелана є не дати військовому втомитись любити.

► Зараз українське суспільство втомлюється від війни, втрачає запал. Чи можете ви порадити, що робити в такій ситуації?

о. А. Зелінський: Будь-яке суспільство втомлюється. Бо війна завжди воює проти людини та проти людяності. Ніхто не може довго жити в такому стані. Але, коли ми любимо – ми нездоланні. Ми всі можемо сьогодні запалати соняхами на полях української журби. Для того і писались ці тексти. Люди, про яких говориться в книзі, є надзвичайними, вони любили до кінця – на це ми повинні орієнтуватись. Адже коли стає темно, то аби не заблукати в цій темряві – потрібно любити щиро, щедро і до кінця.

Ольга Перехрест, «Zaxid.net». Розмова була записана у жовтні 2015 р., текст скорочено.

ЧОМУ Я ГОЛОСУВАТИМУ ЗА ПЕТРА ПОРОШЕНКА

Досі я уникав прямої відповіді на питання, за кого голосуватиму, позаяк сам хотів зорієнтуватися і визначитись. Але настав час, коли треба зважуватися. Ціна питання стала дуже високою: на кону, як завжди в час захисту незалежності, – існування держави. Недарма кажуть, що в Україні таки маємо демократію, оскільки ніхто не може передбачити, хто переможе на президентських виборах. Нинішня кампанія це лише підтверджує. Водночас передвиборча кампанія – це як хронічний бронхіт: проходить болісно, триває довго. Наче й не смертельно, а організм увесь розбитий.

Вражає, скільки суспільної каламуті виходить назовні. Кількість кандидатів починає свідчити про появу національного «спорту»: «А ти подався у кандидати в президенти?». Звичайно, серед очікуваних і прогнозованих є ті, для яких президентська кампанія – насправді кампанія парламентська. Що ж, політичний досвід – теж важлива річ. Проте у буцімто збідній Україні чомусь щоразу більше охочих заплатити 2,5 мільйона гривень за право гордо записати у своєму резюме: «Кандидат на посаду президента України (2019)». [...]

А ще вражає рівень обговорення виборів самими журналістами. Схоже, вільний стиль коментарів, який раніше був притаманний лише домашнім дискусіям на кухні, стрімко перекочує в наші медіа. А що чекати в останній тиждень перед виборами, коли на нас вихлюпнуться усі «викривальні» політехнологічні заготовки! Впору нам буде, як Одиссеєві, затулити всім вуха воском!

Одне слово, вибори – дзеркало нашої політичної і життєвої культури. Та хай там як, але вільні вибори – велике завоювання народу, а тому визначатися нам усім треба. І що більше множитися число кандидатів, то чіткіше визріває рішення: я голосуватиму за Порошенка. Як виборець, я знаю його здобутки, а тому можу припустити, чого слід очікувати від нього. І також знаю його

слабинки, а тому уявляю, яких дій можу домогатись від нього як від головного менеджера країни.

Розумію, що мене звинувачуватимуть у «порохоботстві» та «виборі меншого зла». Та дарма: будучи сам не святим, я не виглядатиму на політичному олімпі появи святого. Моє завдання як виборця – маючи перед собою неідеальних кандидатів, вибрати того, хто на найближчу каденцію якнайкраще забезпечить інтереси України. І на мою думку, йдучи за цим критерієм, баланс «за» і «проти» найкращий у Порошенка. І мій обов'язок як виборця стежити за своїм неідеальним обранцем і піднімати голос, якщо його дії суперечитимуть інтересам суспільства.

Останнє надзвичайно важливе для збереження згаданого балансу. Президент відчуває величезний зовнішній тиск – з боку донорів, світової спільноти, європейських партнерів. Є і внутрішній тиск – з боку олігархів і політичних опонентів. Але щоб президент рухався у бік ефективних реформ (особливо тих, які зачіпають інтереси олігархів), зовнішнього тиску замало. Потрібен потужний тиск із нашого боку – з боку громадянського суспільства. При цьому тиск «точковий», конструктивний, якому суспільство має ще прискорено вчитися. Це піде на благо і країни, і самого президента.

А тепер спробую відреагувати на найбільш обговорювані питання. І почну з тих двох сфер, у яких повноваження президента найочевидніші, а саме: безпека і дипломатія.

БЕЗПЕКА

В умовах гібридної війни з Росією, яка відверто домагається знищення української державності, для мене критерій безпеки – головний. Зберігши державу, ми зберігаємо шанси вирішити проблеми корупції та верховенства права у найближчі п'ять-десять років. Втративши державу, ми домагатимемося прав людини, але вже у сибірському ГУЛАГу.

Я щиро вдячний нинішньому керівництву за збереження держави. Скажете, що вона неідеальна? А ви запитайте у пересічного француза чи британця, чи вважають вони свою державу досконалою. Чи були помилки Порошенка як головнокомандувача? Вочевидь були. Та мене вражає наївна віра деяких виборців, що у Юлії Тимошенко чи Володимирі Зеленському помилок у якості головнокомандувача не буде. Протягом першої каденції доказів того, що Петро Порошенко докладав титанічні зусилля ради збереження держави, більш ніж достатньо. Тому я готовий довірити йому керування державою і на другу каденцію.

І якщо коротко: оскільки для Путіна Порошенко – ворог № 1, то я голосуватиму саме за нього. Крапка. Проте голосуватиму за нього я не безоглядно. Як виборець, я мушу домогатися, щоб Порошенко взяв до практичної уваги те, що безпека держави – це не лише успішна армія чи дипломатія, а й верховенство права, здоровий державний апарат і здорові управлінські процедури. Їх не замінить як завгодно ефективне «ручне управління». Подальше нехтування цією істи-

ною може бути руйнівним не лише для президентства Порошенка, а й для української держави.

ДИПЛОМАТІЯ

Як і очікувалось, у сфері дипломатії президент Порошенко був чи не найуспішніший. Звичайно, критики можуть зауважити, що ситуація й тут далека від ідеальної. Мовляв, ми все ще живемо під дамокловим мечем Мінських угод. Але, даючи високу оцінку дипломатичних здобутків Порошенка, я хочу якраз і врахувати, в яких реальних обставинах їх було досягнуто. Адже успіх чи неуспіх України у сфері дипломатії залежить не лише від керівництва нашої країни, а й позиції інших держав. А у світі є не лише ті, що підтримують Україну, а й ті, чия чемберленівська політика задобрювання агресора є «граблями», на які Європа, схоже, наступає залюбки.

Тож я не бачу, хто з нинішніх кандидатів міг би конкурувати з ним на дипломатичному полі. За Юлією Володимирівною тягнеться довгий шлейф випадків, коли власні чи партійні інтереси вона ставила вище за інтереси національні. Володимирі Зеленському легко завоювати симпатії телеглядачів, але західні дипломати «Квартал-95» не дивитимуться, натомість власного дипломатичного досвіду в Зеленського немає. Мало того, його перші пропозиції щодо «встановлення миру» відгонять кричущим невіглаством, якщо не сказати ще сильніше.

Не переконують мене й дипломатичні перспективи інших претендентів на посаду президента. Тому

в дипломатичній сфері мій вибір також належить Порошенку. Та варто висловити одне застереження. Дипломатичні зусилля стають особливо успішні, коли за ними стоять згуртоване суспільство, сильна економіка й ефективна держава. Ось чому можна перефразувати Шевченка: «І чужого домагайтесь, і про своє дбайте».

ДУХОВНА БЕЗПЕКА

Я розумію, що для людей, далеких від віри, медійна увага до становлення Православної Церкви України була втомливою. І «томостур» президента Україною видався багатьом недоречним передвиборчим піаром. В Україні, як відомо, не жалують своїх провідників. Проте людські емоції схлинуть, а в історії навіки залишиться головне: відродження історичного українського православ'я в єдності з Матір'ю-Церквою Константинополя. Цей акт би не відбувся, якби держава не послужила оберегом. Порошенко надав цю допомогу, за що йому честь і хвала. Така смілива постава очільника України для нас, колишніх політ'язнів епохи Щербицького, виглядала недосяжною мрією. Але це сталося, і тому своєю твердістю в обстоюванні українських духовних інтересів президент навіки вписав своє ім'я в українську історію. [...]

Проте повернення української духовної сфери до давньокиївської матриці важливе не лише з точки зору релігійних прав людини. Це – необхідна передумова вивільнення творчого потенціалу народу. Українське суспільство зможе сказати якесь вартісне слово для світу лише тоді, коли увійде в резонанс з глибинними цінностями, закладеними в наш етнотип іще в часи раннього Києва.

ЯК СТАВИТИСЬ ДО РЕЙТИНГІВ

У демократичній державі завжди є певний відсоток громадян, які не голосуватимуть за чинну адміністрацію в будь-якому випадку. Тож якби в нинішніх опитуваннях я побачив 15–20% тих, хто не проголосує за Петра Порошенка за будь-яких обставин, то сприйняв би це нормально. Число понад 50% для мене – це результат спеціально розкрученого антагонізму. Розкрученого Росією та її агентами в Україні. Це насторожує.

Продовження на 6 стор. ▼

ЧОМУ Я ГОЛОСУВАТИМУ ЗА ПЕТРА ПОРОШЕНКА

Утім, до будь-яких рейтингів я ставлюся з недовірою – хоча б тому, що уявляю собі, як сильно вони залежать від вибірки опитуваних. Тим більше в Україні, де електоральні настрої можуть змінитися доволі швидко.

КРАЇНІ ПОТРІБНІ ЗМІНИ Й ПОДАЛЬШІ РЕФОРМИ

Про потребу солідної конструктивної альтернативи до чинної влади я говорив уже давно. Це життєво важливо для кожної демократії. Усі нинішні кандидати мали можливість увиразнити свою альтернативність задовго до виборів, сформувавши свою політичну силу і чітку програму. Серед опонентів Порошенка це з певним наближенням можна сказати лише про Юлію Тимошенко та Андрія Садового. Проте наміри Тимошенко мене як виборця не лише не переконують, а навіть

лякають. Тим більше, що з пам'яті моєї ще не вивітрився спогад про стиль її керівництва у час прем'єрства. [...]

ВІЗІЯ РОЗВИТКУ КРАЇНИ

Та для мене важливою є не просто альтернативність до нинішньої системи управління, а наявність чіткої візії розвитку з урахуванням світових тенденцій. Схоже, що її не мають усі без винятку кандидати.

У практичному керуванні державою на перший план виходять забезпечення підтримки парламенту, нейтралізація політичних суперників, вирішення негайних викликів безпеки й керованості держави. На інше бракує часу. Натомість свою опозиційність до курсу Порошенка його опоненти майже повністю звели до обговорення соціальних негараздів. Тоді як такі проблеми, як виклик

інформаційних технологій, роль інтелекту й розвиток науки, екологічна безпека, альтернативна енергетика, геополітичні збої у світовому порядку тощо, практично оминають нашу передвиборчу кампанію.

«Залізна завіса» впала майже 30 років тому, проте ментально українське суспільство все ще живе в самоізоляції, так і не вступивши у діалог зі світом. Звідси ще одна передумова моєї підтримки Петра Порошенка. Якщо в першу каденцію завдання України (і водночас президента) було «просто вижити», то в другу – «країна має крутити педалі». Бо без цього велосипед завалюється.

«Крутити педалі» означає далі реформувати країну. Мене турбує той факт, що і сам Порошенко, і сформована ним управлінська команда час від часу вдаються до рішень, успадкованих із давньої радянської

системи. Звідси і прикри рецидиви, які боляче б'ють по авторитету президента. Моя підтримка кандидатури Петра Порошенка не є автоматичним схваленням його прорахунків. Та ці прорахунки все ж не закривають можливість їх виправити. Я щасливий, що в країні загалом підтримується достатньо високий рівень демократії (все пізнається у порівнянні), який і забезпечує можливість управління. Однак справедливість у державі не може спиратися лише на добру волю керівництва. Гарантом може бути лише верховенство права.

Тож важливо не «консервувати» країну у стані ситуативного балансування. В суспільстві слід терміново відкрити «соціальні ліфти» й оновити управлінські еліти, щоб протягом наступних п'яти років сформувати якісно іншу й демократично зрілу альтернативу. Якщо Пе-

▼ Продовження. Початок на 5 стор.

тро Олексійович (за своєю логікою – підприємець) усвідомить це завдання як таке, без якого його «підприємство» не витримає конкуренції, то справи підуть. Тоді під час другої своєї каденції, яка вже не буде обтяжена електоральними амбіціями, президент зможе не лише уникнути стагнації, а навпаки – забезпечити країні черговий крок вперед.

У першій каденції Петро Порошенко довів, що здатен виявляти політичну волю, щоб робити те, у що вірить. Я бажаю йому повірити, що на нинішні геополітичні й цивілізаційні виклики Україна зможе відповісти лише тоді, коли буде інтелектуально змобілізована й духовно очищена. З цієї вірою він і переможе.

Мирослав Маринович – правозахисник, публіцист, член-засновник Української Гельсінської групи, віце-ректор УКУ. Подано за: «Новое Время»

ХТ

УКРАЇНА ЗНОВУ СТАЄ КРАЇНОЮ ЛИЦЕМІРІВ

Історія з «Євробаченням» – це просто один із симптомів хвороби лицемірства, хвороби байдужості до власної країни і її майбутнього. «Якщо в подальшому ми встановимо нульовий рівень толерантності і заборонимо українським артистам, які виступали в Росії або співпрацюють з російськими артистами, то боюся, що ніхто особливо не захоче брати участь в такому конкурсі», – говорить Олександра Кольцова, співачка і член правління Суспільного телебачення.

Приблизно те ж саме сьогодні говорять російські музичні критики – незалежно від політичних переконань. Ось навіщо влаштовувати цькування музикантів тільки за те, що вони виступали в Росії і у них інші політичні переконання? Музика не повинна бути пов'язана

Сергій Шауліс, робота із серії «Людина без стрижня»

з політикою! Приблизно те ж говорять самі виконавці: в Росії різні люди живуть! І приблизно те ж говорять численні користувачі соціальних мереж – українські та російські.

Я міг би написати, що Україна перетворюється на країну лицемірів, але це буде брехнею. Україна завжди була країною лицемірів – перш за все ця обставина не давала їй розвиватися і загнала у глухий кут кримінального режиму. Тільки 2014 рік, коли навколо гинули люди і втрачалися території, зробив лицемірство не надто пристойним. Але тепер перший шок

уже пройшов, та й війни справжньої немає – так, заморожений конфлікт. І велика частина українського суспільства повертається до своєї сутності.

Я не хочу зараз обговорювати історію з національним відбором на пісенний фестиваль. Зрозуміло ж, що вся ця історія, від першого до останнього рішення – ганьба і ніяк інакше не виглядає, щоб там хто не думав. І в цій історії огидно виглядають всі. Але проблема ж не в «Євробаченні».

Історія з «Євробаченням» – це просто один із симптомів хвороби лицемірства, хвороби байдужості до власної

країни і її майбутнього. Тому що насправді всім є зрозумілою ситуація. Всі знають, що виступати в Росії аморально, що переконувати цілий світ і самих росіян, що вони можуть вбивати і калічити, а ми утремося і будемо далі бабло заколочувати – аморально, що посилення на державу, яка «продовжує торгувати, а нам чому не можна» це – брехня хоча б вже тому, що навіть якщо ти громадянин аморальної держави, це ніяк не виправдовує твоєї особистої ницості. Але всім абсолютно все одно.

І не тільки через гроші, хоча гроші, звичайно, головне. А ще й через байдужість до власної держави, через це вічне «Україна окремо, а я окремо». Адже те, що естрадні виконавці хочуть представити Україну – це теж брехня. Вони просто хочуть використати Україну для виступу на престижному фестивалі і це важливо їм рівно настільки, наскільки допомагає кар'єрі і прибуткам. Крапка. А в минулому році український виконавець представляв Білорусь. А в наступному – якщо так вирішать в Кремлі – якийсь українець представить Росію. Какава різниця?

І ось це «какава різниця» ми будемо все частіше і час-

тіше найближчими роками чути з усіх боків. І не тільки з приводу «Євробачення». Просто не морочте нам голову зі своєю державою, не заважайте нам жити. Ми хочемо їздити туди, куди нам хочеться, говорити зручним язиком, а не вашою мовою, ми хочемо, щоб від нас відчепилися. З огляду на те, що зараз у доросле життя входить покоління, яке виховувалося в епоху Януковича, ці настрої будуть тільки посилюватися. І масова підтримка телевізійного коміка на виборах – теж симптом посилення цих настроїв, симптом ймовірної перемоги лицемірних міщан над громадянами.

Українцям приємно думати, що упродовж століть у них не було державності просто тому, що заважали інші народи, а вони боролися і програвали. Так ось тепер можете переконатися, що це не зовсім так. Держави не було саме тому, що кількість байдужих лицемірів завжди перевищувала кількість громадян. І якщо так станеться цього разу теж – не варто потім звинувачувати Путіна, Росію, байдужий Захід і метеоритний дощ в тому, що Україна кудись поділася. Звинувачувати потрібно самих себе.

Віталій Портников, UAZMI

Прапор (штандарт) Президента України

«ПОРОШЕНКО – ВОРОГ №1»: ГОЛОВНА МАНІПУЛЯЦІЯ НА ВИБОРАХ

Я довго не знав, як сформулювати це точно. Мене називають «порохоботом», хоча я жодного разу не закликав голосувати за чинного главу держави і ні за кого взагалі. Втім, все одно, хто що говорить, продовжу робити своє.

У текстах, роликах, інтерв'ю я говорю про принципові вимоги до кандидатів і потенційні загрози для національної безпеки України, помітних навіть на рівні риторики, на жаль, у багатьох з них. Я прекрасно все розумію, нічого не вигадую, ні за кого і нікого не «топлю»: привожу логіку, аргументи, факти. І я прекрасно розумію щирих людей, які, маючи на те підстави, критикують Порошенка і владу, я сам робив це неодноразово з різних приводів. До речі, якість пулу кандидатів – теж один з результатів дій/бездіяльності влади.

Про це можна говорити довго, але часу вже немає. Ми на порозі виборів, я стверджую – найбільш доленосних в історії України. Це не пафос, просто я бачу, як жадібно зазіхають на них з РФ. Інтерес звідти мені абсолютно все пояснює:

рівень ставки, ступінь загрози. Тому про вибори-2019 я говорю тільки серйозно. Місця для жартів, як і часу, немає. Так ось. Я поважаю тих, хто критикує Порошенка і в цілому владу, представляючи картину всю цілком. Але я не поважаю тих, які в публічних висловлюваннях, в фейсбучних постах виставляють Порошенка «ворогом №1» і присвячують себе виключно боротьбі з ним.

Я вважаю цих людей брехунами, бо це неправда. Тут теж можна говорити довго, а можна коротко. Коротше всього: це – маніпуляція. І або небажання, або нездатність бачити реальну загрозу №1 для України, боротися з нею. Не буду перераховувати, що нинішній президент зробив так, що не так, тут всі не дурні люди. Я не закликаю нікого ні за кого голосу-

вати, це інтимна справа кожного. Нехай тільки голосує розум, не «серце». Але я закликаю не вірити тим, у кого зараз від боротьби з Порошенком буквально щелепи зводять. Я їм особисто, як людина, не вірю. Вони, навіть якщо частинами говорять правду, в цілому не мають рації, оскільки в будь-якій обгортці підсовують іншим фальшивку. На угоду собі або комусь спотворюють цілісну картину. Це приблизно як пропонувати скласти план «рятівних» дій, відірвавши від карти поля бою клаптик. Загроза Україні – не від Порошенка. Він з категорії гірше/краще, а є така категорія, як, висловлюючись зоологічно, «повний песець». І якщо хтось робить вигляд, що вгодованого російського хутрового звіра не помічає, то я не можу їм вірити. Такі збрешуть і в іншому, а головного «не помітять».

Бажаю всім нам в ці вирішальні для України дні бути дуже уважними до осіб, до манери, до жестів, до слів. До тону, обсягу і напрямку, куди вони вилітають. Особисто мені Порошенко не зробив нічого доброго і нічого поганого, я нічим йому не зобов'язаний. Зобов'язаний я сам собі – зважувати події і загрози без шкоди для істини і недоречних в бою істерик. На щастя, маю розкіш це собі дозволити. Брехати мені не потрібно, в політику, як і більшість з вас, не хочу. Але і робити її в Україні тим, хто є автором чи, транслятором небезпечних маніпуляцій, я не дам. Точніше, постараяся не дати, наскільки зможу.

Айдер Муждабаєв,
заступник генерального
директора кримськотатарського
телеканалу АТР.
Подано за: «Українська правда»

Українці в Німеччині

ФІЛІЯ ПАРАФІЇ У ФІЛЛІНГЕН-ШВЕННІНГЕН

Гостинну і привітну Німеччину без вагань я можу назвати своєю другою Батьківщиною. Через нагромадження життєвих проблем я вже третій рік мешкаю в Штутгарті та маю благодать Господа нашого Ісуса Христа і Матінки Божої перебувати в молитовному єднанні з парафіянами Української Греко-Католицької Церкви. Я належу до Парафії Святого Василя Великого, настоятелем якої є митрофорний протоієрей Роман Врущак. Він один із перших простягнув мені руку допомоги та долучився до всіх моїх справ: лікування, адаптації, молитви, переосмислення життєвих принципів...

Хочу поділитись подією, яка в житті нашої Парафії займає без перебільшення, велике значення. Нещодавно мав честь разом з отцем Романом побувати у містечку Філінген-Швеннінген (Villingen-Schwenningen) на запрошення гостинного подружжя пана Андрія і пані Ольги Ковалів у їхньому домі. Українська родина з міста Дрогобича, що на Львівщині, вже багато років проживає і працює в Західній Європі, спочатку в Португалії, а нині тут, у Баден-Вюртемберзі. Метою їхнього запрошення було організувати періодичні Богослужіння у цьому містечку, де є спільнота українців.

Отець Роман домовився про перше українське богослужіння в місцевій католицькій церкві Успіння

Пресвятої Богородиці (Mari Himmelfahrt) з католицькими священиками Міхаелем Шумахером та Андреасом Шульцем. У неділю 27 січня по Службі Божій у Штутгарті наша делегація у складі отців Романа Врущака та Андрія Мельничука, дяка Стефана Карабіна, і мене, паламаря Ігоря Вардинця на авто вирушила до Філінгена-Швеннінгена. Дорога до Шварцвальду була некоротка, але в молитвах і спогадах подорожніх, пройшла для нас досить швидко.

Ось і храм, де нас гостинно зустріли церковний паламар пані Магдалена та отці Міхаель і Андреас щирими побажаннями всіх гараздів для української громади, і українські прихожани, котрих було більше сорока осіб. Відбулися спільна

молитва, сповідь, читання Євангелії, проповідь... Все ніби так, як завжди. Але це насправді виявилось зовсім не так, як завжди. Урочистість моменту відчувалась у всьому: у поглядах, у тому, що супроводжувало спільну молитву. Відчувалось те, як щиро люди моляться, як хочуть цієї молитви, як хочуть співучасті з тими всіма, за кого моляться і з ким моляться, про кого згадують, на що надіються, про що просять подумки... Відбулися Святе причастя і подяка...

Спілкування мало продовження в гостинній кімнаті, куди прийшли всі, хто був на молитві. Всіх пригостили кавою і тістечками від господарів. Отець Роман кожного запитав і кожен коротко оповів про себе, свої

наміри і свою працю і про свої надії. Тут були присутні молоді хлопці зі Львова та Тернополя, Харкова та Києва, жіночка зі Жмеринки, сім'я з Львівщини, яка вже 15 років мешкає у Німеччині, одна пані з сином Віталіком, котрий спільно зі мною прислужував у вівтарі, подавав кадило, і робив це так захоплено і з таким натхненням, щиро, як тільки це у дітей буває. Вирази очей, щирі посмішки, відверта розмова, а далі і українська пісня, яка звучала завдяки фаховості не тільки дяка, а й гітариста пана Стефана Карабіна, який усіх без винятку запалив своїм мистецтвом виконання українських пісень та гри на гітарі. Усі співали і видалось, що співають душі людей, які опинились

далеко від дому, але так міцно відчують свою ідентичність українців. Дай Господи цій громаді успіху у всьому, що вони творять, над чим працюють, про що мріють, просять Господа у своїх молитвах і надіються.

Я вкотре ловлю себе на думці про той благословенний час, коли ми, всі ті, що відірвані від рідного дому по цілому світу з тих чи інших причин, почнемо повертатися і збиратися в рідній Україні, збагачені досвідом, здобутками від напрацьованого і побаченого в світі. І відродимо все це в нашій Неньці заради її майбутнього, майбутнього наших дітей, онуків і правнуків, у колі успішних країн всього світу.

Для «ХГ» Ігор Вардинець,
Штутгарт

ДЕНЬ, КОЛИ МИ ПЕРЕМОГЛИ У СТОКГОЛЬМІ

Комерційний директор «Нафтогаз України» Юрій Вітренко саме про той День та особистий #стокгольм з-за лаштунків найгучнішого арбітражного процесу в історії України у Стокгольмі.

Згадую як сьогодні: київський готель, сидять троє з поламаними правими руками: я, Андрій Коболев та наш експерт з Великої Британії. Сидять і чекають на e-mail. То що – ми перемогли монстрезний Газпром однією лівою? Це, звісно, додає комічності, але давайте по порядку...

Після конференції, де я розповідав про розвиток «Нафтогазу», ми знову зібралися командою. Тією, яка вже чотири роки працювала над арбітражем. Загалом, було не до сміху – ситуація була досить напруженою, принаймні я сильно нервував. Я особисто ініціював арбітраж по транзитній справі, і якщо б ми нічого не виграли, то до мене були б питання щодо витраченого часу та коштів. А вигравати «Нафтогаз» просто мусив. Інакше ми мали б сплатити «Газпрому» 2,1 млрд доларів. Таких грошей не було ані в «Нафтогазі», ані в держбюджеті. Політичні супротивники цим би точно скористалися.

Хоча все відносно – я нервував значно менше, ніж під час попередньої справи. Програй ми тоді – «Нафтогаз» мав би платити «Газпрому» десятки мільярдів, а персональні ризики могли б вимірюватися не відставкою, а роками позбавлення волі...

Ми очікували на лист електронною поштою від арбітражного трибуналу

з рішенням по транзитній справі у готелі у Києві, бо в «Нафтогазі» сучасні умови для роботи є досі проблемою. Наш експерт з Великої Британії, напевне, вже щось знала, але не мала права ділитися з нами інформацією. Щоб вбити час, ми обговорювали різні варіанти публічної комунікації на різні випадки розвитку подій.

І ось настає довгоочікуваний момент – отримую електронний лист від голови арбітражного трибуналу! Лише два кліки відділяють нас від фінальної крапки у цій справі. Долоні пітніють. Як завжди, сотні сторінок, але результативна частина рішення в самому кінці. Тож відразу починаю читати з кінця.

По транзитній справі ми виграли 4,6 млрд доларів. При цьому з них 2,1 млрд доларів ми отримуємо відразу через залік. Тобто, у вигляді газу, який «Нафтогаз» продав і отримав гроші. По суті, отримали гроші! Читаю рішення далі. Бачу, що могли виграти навіть більше, проте цьому завадила формальна проблема...

Але потім несподівано переповнює радість, і ці думки відходять на другий план. Відчуваю величезне «професійне» задоволення. Задоволення від того, що ти керуєш складним проектом від початку до його успішного завершення! Від того, що, як комерційний директор, ти бачиш конкретний результат від змін у комерційній діяльності, які ти ініціював і втілюєш у життя! Від того, що ти можеш на практиці застосувати свої знання та досвід. Від того, що справедливість існує!

Не знаю, як назвати цю емоцію, але це відчуття, коли ти досягаєш чогось всупереч очікуванням більшості, всупереч обставинам, всупереч волі більш могутніх гравців. Проте це не здивування, бо я сподівався, що ми переможемо. Згадав, як спочатку навіть наші зовнішні юристи та експерти не вірили у перспективу виграшу по транзитній справі, і як доводилося їх переконувати.

Чотири роки роботи, десятки тисяч сторінок, експерти, розрахунки, свідчення, внутрішні зміни та рефор-

ми, зміна міжнародного іміджу компанії – все це за мить прокрутилося в голові і склалося в один пазл. Нарешті можна видихнути!

Можливо, це прозвучить пафосно, але тоді я гостро відчув гордість за націю. Бо в арбітражі ми довели, що це не Україна мало платила за російський газ (арбітраж встановив, що ціна була завищена), а Росія нам недоплачувала за транзит. Що це не ми заборгували Росії за газ, а зовсім навпаки. Це спростовувало роки російської пропаганди проти українців! Разом із цим відчуттям з'явилася величезна вдячність українцям, без яких не було б Революції Гідності, яка в свою чергу зробила можливим цей виграш!

Переповнений емоціями, я привітав і подякував усій команді, яка була поряд. Поговорив з дружиною і дітьми. Подякував за підтримку, за розуміння. Поговорив з батьками. Зателефонував і подякував свідкам, які не побоялися свідчити, подякував міжнародним партнерам: представникам уряду США, Єврокомісії, Секретаріату Енергетичного співтовариства, МВФ...

Потім Андрій Коболев сказав, що на нас чекає Президент України. А вже звідти я поїхав на вечерю зі святкуванням разом з усією командою. Ми це зробили, ми вистояли, ми перемогли!

Так минув той День. Мій #стокгольм.

Юрій Вітренко, комерційний директор НАК «НАФТОГАЗ України». Подано за інтернет-сторінкою у Фейсбуці «Пришов. Побачив. #стокгольм»

ХГ

ОКСАНА ГАЙОВА – ЦАРСТВО НЕБЕСНЕ!

Бог покликав до себе дуже близьку нам Людину – пані Оксану Гайову. Без перебільшення – вона була мамою для тих, які люблять та досліджують історію нашої Греко-Католицької Церкви: працюючи в архівах, навчала й інших шукати різні шляхи пошуку матеріалів.

Її життя було сповнене різних думок, проектів і, особливо, глибокої любові до Митрополита Андрея Шептицького. Фактично кожна розмова, що відбувалася за участі пані Оксани, закінчувалася або продовжувалася постаттю Митро-

полита. Завдячуючи їй напогаливій праці та повній посвяті ми можемо сьогодні черпати багато цінних речей із написаних книжок, ілюстрацій, різного роду свідчень про Митрополита Андрея і цілу його родину. Усе це – плід неоціненної праці пані Оксани Гайової. Нам дуже не вистачатиме такої відданої особи...

Вічна їй пам'ять!

**Богдан Прах,
ректор УКУ,
текст – з Фейсбуку**

Оксана Гайова народилася 2 вересня 1958 року в селі Нижній Вербіж, Коломийського району, Івано-Франківської області, в родині вчителів. З листопада 1982 року – працівник Центрального державного історичного архіву України у Львові. У 1998 році

очолила сектор релігієзнавства архіву і пропрацювала на цій посаді до останку.

На високому професійному рівні підготувала до друку збірники документів та науково-популярні праці: «Пастирські послання Митрополита Андрея Шептицького»; «Церква і Церковна Єдність. Документи і Матеріали. 1899–1944»; «Церква і суспільне питання. Документи і Матеріали. 1899–1944»; «Митрополит Андрей Шептицький і греко-католики в Росії, книга 1: Документи і матеріали, 1899–1917»; «Митрополит Андрей Шептицький. Духовні вправи для священників»; «Митрополит Андрей Шептицький і Пласт»; «365 днів з великим Митрополитом. Роздуми на щодень» та багато інших видань. Брала участь у підготовці багатьох виставок на релігійну тематику: до юві-

лейних дат Митрополита Андрея Шептицького; 200-ліття народження о. Маркіяна Шашкевича; 100-річчя початку Першої світової війни; 200-ліття народження творця Національного Гімну України о. Михайла Вербицького та інших.

Організувала першу в Україні виставку світлин, документів і матеріалів, присвячену 125-літтю від дня народження Слуги Божого Митрополита Андрея, яка відбулася 28 липня 1990 року у Львові. Автор та головний упорядник ілюстрованого науково-популярного видання «На скелі Віри» – першої спроби представити у світлинах і в документах історію розвитку та діяльності УГКЦ крізь призму церковно-богословського вчення й архіпастирського служіння Митрополита Андрея Шептицького. Член виконавчого комітету із напи-

сання біографічної праці про Митрополита Андрея Шептицького «Любомир Гузар. Андрей Шептицький. Митрополит Галицький (1901–1944) – просвітник екуменізму».

Автор ряду науково-документальних фільмів, присвячених пам'яті Слуги Божого Митрополита Андрея та Ісповідника віри патріарха Йосифа: «Як будувати Рідну Хату (2 ч.)»; «Світільник Істини»; «Зближаються часи...»; «Заповіт»; «Апостол єдності і віри»; «Гора Ясна»; «Срібна Земля»; «Під Твою милість прибігаємо»; «Посвята»; «Ціною власного життя»; «Крипта: Душі їх у блаженстві перебуватимуть».

Нехай Милосердний Господь прийме її у свої обійми та дарує вічний упокій у Царстві Небесному!

Із заяви Львівської архієпархії УГКЦ